

صاحب امتیازی :

شهبندر زاده فلبلی

احمد حلمی

اداره و تحریر محلی :

جفال اوغلی جاده سنده دائره مخصوصه ده
مخابرات صاحب امتیاز ایله جریان ایتلیدر.

نسخه سی هر پرده

۲۰ باره در .

۱۰ جاذی الاول ۳۲۸

وَأَعِظُوا بِالْوَلَاءِ قَوْلًا : الْحَيَاتُ لِلْزَمَانِ وَالْزَمَانُ لِلْحَيَاتِ

شرائط اشتراك

ولایات عثمانیه ایچون

سنه لکی ۳۰

آلتی ایانی ۲۰ غروشد

ممالک اجنبیه ایچون سنه لکی ۱۰

التی آیانی ۶ فراقتدر

اعلانات ایچون اداره مأموری محمد ذهنی بکه

مراجعت ایتلیدر

بولسز مکتوبلر قبول ایدانز

مایر افرنجی - ۱۹

۶ مایس ۳۲۶

و کندياري بو دائرة منجيهده قالدقجه افراد امتك اضلاالى نمکن اولاميه جنني بياندن کيري طورامين .

مطبوعات

« رم ايلي » رفيق محترمك مهم بر مقالسي :

قوصوه احوالى

بوكونكي تاغرافلرمز رؤساي عصاتدن عيسى بولاتيك دردست اولنديغني بيالديريور . دورسابقده ده حكومتى برچوق دغه اشغال ايدن بوعاصيك دائرة عدل و قانونده دوچار مجازات اولاجني طيبميدر . عيسى بولاتين جاهل بر آدمدر ؛ جسارتي نفوذ و اهميتي بولميباير . فقط حكومتك شوكت و سطوتنه قارشى ، ايسته بويله تاب آوراولاميدوق ياقالانير . بو آدمك نماناريده حكومتك يدعدانته دوشه جيكدر ؛ بوكالمير .

آنچي مادامكه بو حرڪات عصيانيه نك مراتب اولديغي دهاذكي و قورناز بر طاقم منقشسترلر ابراشوق و تحريك بولديغي استدلال ايدلمشدر ؛ شمدي بو حقيقتي ميدانه جيقارمق و هر نروده هر ندرلو موقع اشغال ايدرلرسه ايتسوناير . مشوقلري عبرة لاسارن قانونه جابر دمق اقدم وظائف حكومتندر .

قوصوه احوالنده بالخاصه محمود شوكت باشاحضر . تاريك عنيتلرندن صكره حصوله كن سكون ، حكومتك آراتق دهادقت و متانتله حرڪت ايتمنسي استلزام ايلر . حكومت ، النده كي وساطتي حسن استعمال ايدرك ، دولتي بويله داخلي غايه لرله اوغراشديران الارى بولوب قيرماليدر . بونكه برابر خلقتدن برى حال ايليننده قالان اومبارك برلرل عمراتى اهاليستك حصول عرفاني تايمين ايدم جك تدابيرده عين زمانده توسل ايتمليدر .

آرتق بابيله جق ايش مشكل دكلدر ؛ فقط دقت و همته محتاجدر . اورالرده بردها بويله غوائلك ظهور

عبارت ماده دكلدر ... ميني ميني بتلرني غيب ايدن ، عمدمه يكي برموجوديت آرامق اضطرارنده قالان ماديوزدر .

ف . ا . ح .

عالم سلام

سنى وشيى تفرقه سى

اسلام ايجون محض فلاكت اولان بو مشنوم تفرقه ، انتباه اخير اسلام ايله محو و منفع اولمغه يوز طومشدى . اساساً كنه توحيدك اواي نجاني آلتنده مجتمع و امت واحده عنوانيله ميجل كنه آديمانك تفرقاده ، اجتهاداتده تخالف فكريسي غلبت طبعي ايسده اختلافى عداوت شكلنه صوقق ، اسلاميتدن تبري يي مشر و مسبي مردود اولديني شهسرايدى . اخيراً بخاراده ظهور ايدن مقانلارك اغوا آت اجنييه آزي اولديغنه در حال حكم ايتش واسلامده رونما اولان آمال ترقى و وفاقه يكيدن تيشه تفاف صوقولق ايسنه نيلايكيني كشف ايتكده تاخير ايله ممشدك .

بخارادن الديقمز مكتوبلر ، دهايمزك طوغريلغني تاييده كافى ايكن برقاچ كون اول واسل الماعمز اولان معلومات . وثوقه بخارا مقانلارك منفرد و محلى بر وقمه ماهيتنده اولماديغني و عمومى بر پيلان و تشبكت موجوديتي ميدانه جيقار يور .

بو پيلانك عقيم براقلماسى ايجون ارباب حيت مياننده تعاضى افكار ايدلش واعداى دين و اعتلامزك خائب و خاسر قالمجنى الطاف مولادن مأهول بولموشدر . شيعديلك بومشله عظيمه حقتده دهازياده تفصيلات و برمي موافق بوليوز . يالكز علماي دين بين حضراتك اظهار بو يوردقلى علو منانت و حيت خدا پسندانه ، هر تقدريك فوقده اولديغني

ايجوندركه بزه طوغري يي و اكر يي كوسته ريوز ، بونك ايجوندركه مجازات مستتابه سى وار ، بونك ايجوندركه قولى افالندن مشول طوتيور .

كرچه اراده بشر ، قدرت انسانيه محدوددر . بونقطه ده هيچ بر اختلافز يوقدر . مثلاً انسان كونشك موضعي ده كيشدبرمه قادر دكلدر .

لكن كندى اقتدارى داخلنده اولان هر برقملى كندى قوت و اراده سيله ميدانه كتيبر ، خاق ايدر . حقيقت بودر .

عالم — دكل ، حاشا ، دكل !

مشهدى — بودر ، دييوزم . بنم باشقا برسوزم يوقدر . باشي كسسه لرده بيك سنه صوكرامزارمى آجسهلر ، كيكلرمه صورسهرلر ، تركيب حرفله دكاسه

بياه صورت منا ايله آلاجلرلى جواب بودر ! حق ظلام دكلدر ، عادلدر .

عالم — ايواه ، ايواه ! . قدرتك فنا ايش ! الله

ترك ايدم جكر . فاضل مشاراليه بر اثر مهتنده دييورك :

« شوقلر زمانلر ده حكمت طبعيه علماسنك الكزياده حيرته شاين كشفاني ، ماده نك موجود اولماديغنه دائرذر . اول امرده سويلمكه بو كنف ، هنوز قطعي بر شلمده دكلدر . ماده نك صفت اصليسي « كنه » سى و « عطالت » سى در . بر تحول كيموى ماده نك اوصاف محسوسه سنى تغير ايتيديكي و كويا ديكر بر جسم ميدانه كتيبرديكي زمان دائم قالان ، هر يرده دائماً ثابت قالان شى « كنه » در . شو حالده اكر حقيقتده كنه و عطالتك ماده نك اوز مالى اولمايوب اوصاف مستعاره سى بولونديكي و اكر ثابت عد ايديان كنه نك مستعد تغير اولديني اثبات اولونورسه ، ماده نك موجود اولماديغني ميدانه جيقار . ايشته متفنتلرك خبر ويرديكده بودر . »

•••

موسو بو آقاره « الكترونلر » حقتده كي تجارب و نظريات اخيره يي بيلدر كدن صوكره علاوه ايد يورك : « لورانج » ك بولديغنه كوره هر ذره ماديه « مثبت » و « منفي » الكترونلردن مر كيدر . مثبتلر كوچوك و آغير ، منفيلر بويوك و خفيفدر . اكر طبيعت محسوسه يي الكتريفقلمش كورمورسوق ، بونك سببي هر ذره ده ايكي نوع الكترونك عدداً تقريباً مساوى اولماسيدر . هرايكي نوع الكترون كنه لادن مجرم و آنچي بر بر عطالت مستعاره صاحبي درلر .

بو مسئله كوره حقيقت بر ماده يوقدر . ماده ديديكمز شى اثيردكي بوشلقلردن [دليكلردن] باشقه برشي دكلدر !

ايشته شاين حيرت مغالطه و فضا حترلرله وجود بار يي انكار ايدنلرك بولديغني موجوديت حقيقه !!! وهم و خيالنن عبارت بر ماده ، تعمير ديكلرله « بوشلق » ايشته ماده دنبان كيفت مجهوله و ياخوده « موجوديت معومه » نك باشنه كلنلر ! لكن باشنه كان شوقواقي اعدامدن ناشى محتاج تسليه اولان « وهم و يا بوشلقدن

حكك اولق ايجاب ايدر .

اكر بويله ايسه عذاب و عقاب ، قباح و فضيلت كي سوزلرك نه معناسى اولور ؟ بو حالده عبادت و دين نندن اقتضا ايتسين !

عالم — حكمت الهيه نك تمامي ادرا كدن عقول بشر قاصدر .

مشهدى — اكر عقل بشر حكمت الهيه يي ادرا كدن قاصر ايسه انسانلرله عين حكمت اولان ديني تكليف ايتك بهوده وبى معنادر !

عالم — تمامي ديدم ، يامشهدى . انسان بذاته قادر و مريد دكلدر . اكر اولسه ، بويله بر قدرت واجب الوجوده مختص اولديغندن ، انسانك دخى ...

مشهدى — انسان وجود موقتي و يرمن خالق ذیشان ، اراده و قدرت نسيه يي دخى و يرمن و قولى اختيارنده تماماً حر و سربست برافشدر . و بونك ايجوندركه انسانلرله دين تكليف ايد ييور ، بونك

تقصيراتكي عفو ايتسين !

مشهدى — مقدم ! . مقدم ! . يافقيه ، سسكا تكرار ديرمكه قول فملك خالقيدر !

بنى ظلاماً و عدواناً قتل ايدنلر ، فملارينك خالق اولدقارى ايجون مشولدرلر ، و مشول اولاجقلردر . يوده بنم ايجون برتسلى در .

اكر سزك ديديكز طوغري اولسه ايدى ، بن باد هوا قتل ايدلش اولوردم ؛ كسه ده مشول المامق ايجاب ايدردى ؛ زيرا بنم قلم مقتضاي قدر اولديغني كي قالارمك آفلى در اراده ييه مقتضاسى و ايجاب قدر اولق لازم كلير . بو فكرله نه ييارسهك ياپ ، نه غم ! قدر بويله ايتنى و السلام ؛ شكاييت حق بيله يوق قدره راضى اولمالى !

بومباحثيني غلامنك صاغ و صولنده كي مبولطر و يزم اوچ كنجز بردقت مخصوصه ايله ديكلر يوردي . مابدي وار

ایده‌های نه به متوقفه ، اجرا شده همان توسل ایلملیدر .
پویا چاره خلقی مشروطیت اداره نك فیضندن مستفید
قللملیدر .

الحاصل فنانی اصل احضار وایفاظ ایدملرک
جزالاندیرلرلسندن . بوسورتله افکار عمومیه نك
تطمین ایدلسندن صوکر اوزالرنی نوروضیایه غرق
ایتمک الک بویوک وظیفه حیدر .

شون محمد

ارناودلق اغتاشی

برطام دین واتحاد دشمنلرله اغفال ایدلسن اولان
ارناود قارداشلمز ، نه قدر ملعون آدملر طرفندن
الدایدلر قریب آرتق آلامغه باشلامشاردر . ارناودلری
اغفال ایدن ملعونلرک مقصدی ، ارناودلری جهت
جامعه اسلامدن جویرمک ، مسلمانلر آرمه آریاق
صوفی والک صوکی دیگر وطنداشلمزده برلکدن
اوزاق قاتق ایچون بهانهلر کوسترمک و : بردینه
سالاک وقارداش اولمالری ضروری ایکن بربرینک
کوزنی چقاران مسلمانلرله هیچ سز برلشه ییایر ،
قارداش اولاییلمی سکز ؟ دیمک ایدی .

برمقصدلری ده ارناودلری سائر عثمانیلر قیدر بره رق
روم ایلیده عثمانیلانی ضعیف براقق ایدی .
الحرامه ارناود قارداشلمز نك قسم اعظمی بو
حقیقتلری آکلامشدر . شیمدیلک ارناودلقدده شایان
اندیشه بر حال یوقدر . عن قریب برطام ایلمسلرک
پوزنه ، قاتلیدر قلمی دائره اخوتک بکیدن ودها
قوتلی اولارلق تأسسنی کرورمکه قریبالین اولورز .

آتلیکی آته زیا

ارناودلق اغتاشی

ارناودلق اغتاشلنده بر جوق اسباب خاطره
کلندیکی حالده هر ناصله آتلیکی آته راجعیت یونانییه
اونویلدی . واقعا ارناودلق اغتاشلنده «اجنی یارمنی»
اولدینی سولنمدی دکلده جمعیت یونانییه نك بوایشه
اوینایه ییلدیکی مهم رولی اونوتدق .

سلسله وقوعاتی کوز اوکته کتیرلم : ارناودلق
اغتاشی ، کرید مجلس ملیسنگ عقب اغتاشلنده
انقادی ، کریدک یونانه الحاقسک برکره دها فعلا
اعلانی بوایشه یونان یارمنک موجودیتی علناً اراه
ایتمکدهدر .

یونانیلر ، عمر ارناودلرک عصای تمکن کور یور -
لردی . عصیان عمومی حالده ایسه دولت عثمانیه
تسکین اغتاش ایچون یوز بیک کشی سوقه مجبور
اوله چقندن یونان حکومتی تورکیا طرفندن اعلان
حرب تمهله کسته معروض اولادن الحاقی اعلان
وقصدیق ایدیه یله چکی فرض ایدیلوردی .

یوبله بره نکامده ایسه بالقانلرک الاجنی وضعیت

کسدریلمز ایسه قویاً تحمل اولان هر ج وهرج
عمومیدن چیلیر یونان استفاده ایدیه چک و قولایچه کریدی
یونان حقدی .

یوبله بر بیلانک وجودی بولغار غننه لرندن بر
قسمتک مطالبات ممرات انکیز یله دخی ثابت اولور .
عثمانیللی عمو و اسلامی محکوم ایتمکدن عبارت اولان
یوبله بر بیلانک قسماً آلت اولدقلرنی ارناوداغتشاشچیلری
بیلسلر ، غلبان حیت وحس دایته قان اغلایه چقلرینه
امیز ، زیرا بز ، ارناود قارداشلمز نك حیت و ناموس
ملیسندن هیچ بروقت شبهه ایتمک .

مقاله

هنوز ما بنام و شهرت ساده اکتفا میکنیم

ده ماد است یای عالم جدید گذاشته ایم و بد
بخانه هیچ تازکی و تجدید در کارها ملاحظه و مشهور
نمیشود . چرا ؟ زیرا که هنوز بنام و شهرت
تتها اکتفا میکنیم . هنوز بگوید بسیار گفته ، منی
وزارت را در شخص خشک و حالی ، واقعه بینی
میدانیم . جلالت قدر را در بابت گفتن سخن و کوش
نکردن اندرز و پند دوستان وطن میندازیم . دیر
دیر بدر بار باسیم و زود زود قور میکنیم .

وزارت امروزه حکایت عصر ناصرالدین و تجدید
آن روز کار نشکین نیست . مهم مملکت و مقدرات
امت در آبدارخانه رأیت نخواهد شد و بتفتن و تفریح
کوههای مکروه و جبال مسائل مشکله اذیم یای
و میان راه ترقی و تکامل هیئت اجتنابیه پراکنده
و نجل نخواهد گشت .

عصر مزاج و شوخی گذشت . وقت جدیت
و کار کردن رسیده ، زبان خان ملت و روح رنجیده
ایران به پنا و درازی مساحتیکه دارد از هیئت وزرا
کار و کردار میخواهد . آنهم نه بجوایش و طریق
بخشش ، بلکه مدعیانه و بطور آمرانه میخواهد . و باید
خدمت را آشکار کرد و کیفیت را بخاق نشان داد .
بقول مجرد و جمع و خرج زبانی هیچکس متقاعد نمیشود .
و از بازخواست و طلب دست فرا نمیدارد . ازین پس
مند وزارت را بفراغ ایدی و بیع قلمی بکس نمیتوان
داد . و کسی هم نباید آنقسمت منبع را بشرط حیات
در انحصار خود داند . و با کمال بیوقوفی از علوم لازمه
وزارت ، آننصب چیلیر از لوازم زندگانی خویش
شمارد .

وزارت خوب است . مایه فخر مباهات است .
اگر یاران ول انکاری نکنند ، حسادت و لغز خوانی
نمایند . آرزو یحیوانان عیب نیست . بنده هم بدم
نمایم . چند صباحی پس از خواب چاشت ، با بلخی
غنچ و عشوه و مقداری ناز و کرشمه ، دست را دم در
منتظر و کروی را پیش رو و پشت سر انداخته بروم
دربار و چیزی از جریان کارهای دنیا ندیده و ندانسته
برای صرف عصرانه چایاری بسوی دولخانه بنایم

ولی خیر ، این طور نیست . وزارت علم و اجتهاد
میخواهد . مهارت و اختصاص لازم دارد . فرض
کنند تمام امور داخلی و خارجی ملتا پیش یافت
جانبش و تقسیم کرده و هر قسمتی را بیکی سپرده اند .
آن یک نفر ازین قرار به بیند چه قدر باید هنرمند
و بخرد باشد که از عهد چنان تکلیف عظیم بشایستگی
در آید . و چون یکی از آنجمع رئیس میشود ، و انتخاب
دیگران را نیز بکردن میکند . از جهتی مسئولیت
وزارت محضه خود را و از جهتی مسئولیت افراد
هئتا تماماً بدوش خویش گرفته یعنی وزرو وبال
شخص معنوی حکومت را حامل و تأمین سمادت و
ونیکبختی ملتا متکفل شده است .

آن پهلوانی که یای بچین میدان فراخ گذاشت ؛
وسعت قریحه و نیروی بازو یخه آن لابد است بمر حد کمال باشد
کارکن و فعال باشد . چون خن و خار خشکیده بر زیر
پشته ها و تلالینی اراده و اختیار مردم پوزیدن باوی
و هوب نسیمی بسوی جنوب و شمال متمایل نباشد .
مرد سیاسی شدن کاری سهل و آسان نیست .
ولایت سی کرد رعبت افسانه و باز یخه نیست . باید
انصاف کرد ، مروت نمود ، اگر شایستگی و لیاقت
نیست ، اگر کفایت و اهلیت در خود نمی بینیم ، شرط
الصف و حکومت وجدان باشارت معنوی وزبان ییز
بانی فرمان ازرو و عزلت میدهد . بهتر آنکه کوش
کنیم و بکوشه بشینیم . دیده انتظار خلق در راه
اصلاحات سفیدشد و غوغا آنزیده ها و تمهیدات ندید ،
زبان عمومی مودر آورد . بلا دیکه در زیر بیرق بیگانه
است فریاد زد که اداره نظام را منتظم کنید ، و این
اصول عشرتی را که یادگار قرون اولی است ، بقواعد
تمدن حاضر تبدیل نماید . بخرج کس نرفت و محل
توجه و اعتنای احدی واقع نشد . هنوز کودکان
مراهق و سرتیب های نابالغ در میدان مشق میخراشد
و دست رنج بیوه زنان بلوچستان را بنام موجب
و مستحری میبرد نك است . نك . لافلا باید از
حضور بیگانگان ملاحظه و رعایت نمود . آن دیوار
های بلند که اطراف خود کشیده بودیم سیل شمار تمدن
خراب کرد . حالا اگر انکشت بسوارخ یینی خویش
میبریم و سخنی آهسته تنک کوش کس میکنیم ،
مردم پشت و روی زمین مینگرند و بخوبی میشوند
و برای پیشیندی از حسن غلطه . تلفونها ، دوربین ها
و خرده بینها اختراع کرده اند تاسه و اشتباهی روی
ندهد . پس واجب مینماید که حرکات خود را موافق
باطبع زمان کنیم و مطابق با سلیقه وقت رفتار نمایم .
زبان طمن و سوزنن جهانیان را بروی خود بازو
بسوی خویش دراز نمایم .

سیاسون فرنا ، در تردداند و هنوز بادیده اعتماد
و امنیت بحکومت جدیدی نکرند . باید حضرات را
از حال تردید در آورد ، بدخواهان خارج و دشمنان
داخله در کین نشسته و دنبال فرصت و مجال میگردند .
باید ایشان را به نیروی عقل و تدبیر از تمره هر گونه